

peccata (quæ in juventute commiserat non atrociam, sed leviam plane) se cum Deo in gratiam redire non posse sibi persuasum habebat, indignumque se reputabat, qui gereret munus Ecclesiasticum. Itaque desperabundi instar non tantum totum tempus vernum, sed & integram æstatem, qua aliquoties sibi ipsi, ut & uxori violentas manus inferre tentavit, suaque interdum, & quasi per paroxysmum *μετὰ σπυδῆς* agere visus est, miserè transegit. Tempore autumnali fervore illo in actionibus remittente tristior præter modum factus est, semperque tacens crebra solum suspiria ingeminavit. Amicis præsentibus, & variis consolationibus ægri miseriam lenientibus interdum à melancholia, & tristitia seriò dehortantibus iubens quidem auscultare visus est, ad responsum tamen dandum licet variis propositis interrogationibus continuè instigatus permoveri non potuit. Hanc tamen vocem aliquando edidit: Ah Deus! qua excepta aliquot septimanis non verbum ullum ex eo licet sæpiùs interrogato, & ut loqueretur monito, extorqueri potuit. Interim nocturno tempore dormiebat; benè mane evigilans cogitabundi instar in lecto immobilis jacebat, è lecto opera uxoris elevatus ab eadem vestibus induebatur, indutus stabat instar statuæ manu capiti, & temporibus sponte admota, quod præter modum tristes facere solent, suspirabat, impulsus, & manu deductus incedebat, ad scamnum, vel sellam adductus sedebat, inligatus mensæ affidebat, cibum à conjugè in os insertum edebat, & cantharo ori applicato, quem manibus arripiebat & tenebat, bibebat. Hic affectus duravit toto autumno, media hyeme minui cœpit, ita ut tandem restitutus munus Ecclesiasticum, iterum obiret, cui adhuc præest, tristior tamen, quia natura melancholicus longo tempore est deprehensus. Quam affectionem à fixa credulitate sui discriminis, & desperatione, & continua alta cogitatione de rebus suis post obitum accidisse palam est, ut leviter advertenti patet ex nostris operationibus Animalium. De melancholiis autem per consensum, & præcipuè hypochondriaca in morbis abdominis.

PARALYSIS,

seu Resolutio.

Antecedentia.

Apoplexia, ictus spinæ, contusiones, vulnera, pressiones à tumoribus, luxationes vertebrarum, senectus, argenti vivi tractatio, natatio in aqua frigida, decubitus super lapide frigido, calidiorum usus, tem-

K k k

peftas

peſtas frigida, & humida, veſtimenta, & tegumenta quælibet frigida, & humida, crapula, & ebrietas (quæ tamen etiam operationes capitis vitiat, aut tollit) narcotica, præciſio nervorum, Scorbutus, Elephantiaſis, in qua aliquarum partium ſæpe ſenſus perit: victus ratio humida, & frigida, vel calida, & ſicca, ſicut diverſæ anni tempeſtates, ætates &c. diverſam qualitatem paralyſeos excitant: nivis, vel glaciæ contrectatio, venus nimia, peripnevmonia, colica. Jam invadentem paralyſin præit torpor, & tremor.

Conjuncta

Operationum mentis, & ſenſuum internorum vel nulla læſio, vel leviſſima: modo ſenſus ſolum, modo ſolum motus, modo utriusque ablatio, vel in toto corpore infra caput excepto pectore, & corde, vel in altero tantum latere corporis (quæ *ἡμιπληγία* dicitur, illa *παραπληγία*, & cum ſine ſenſu, & motu eſt, perfecta, cum ſine alterutro tantum, imperfecta) vel aliqua ſolum corporis parte, puta brachio, manu, crure, lingua, &c. ac tum dicitur paralyſis particularis. In paralyſi ſine motu partis affectæ à quibuſcunque volentibus nulla fere adhibita vi dimoveri, & circumverti poſſunt ad ſuas articulationes nihil reſiſtentibus aut muſculis, aut ligamentis. Longius protracto morbo pars affecta atrophia contabefcit. Reſoluta pars in oppoſitam cedit: frigiditas partis reſolutæ. Altera calida vel calidiſſima, pulſus aliquibus parvus, tardus, languidus, aliis rarus, creber aliis, aliquibus nullo ordine intermittens.

Succedentia.

Paralyſis à concuſſione, vel ſuccuſſione corporis lethalis: cum mixta ſine ſenſu, & voluntate diuturnior, ſed fere lethalis: cum partis affectæ extenuatione, & atrophia lethalis citius tardius, prout hæc eſt, aut illa pars: cum frigore ejuſdem periculosa, magisque timenda, ſi partis oppoſitæ ſit calor inſignis: ex ſcyrro incurabilis. Gulæ reſolutio periculosa: ex apoplexia difficilè curabilis: minus periculosa, ſi ſolum motus, aut ſolum ſenſus ablatuſ ſit, incurabilis quæ à nervorum præciſione tranſverſa. Tremor paralyſi ſupervenienti in parte reſoluta bonum, ſicut etiam augmentum caloris, vel nunquam calore fuiſſe deſtitutam: facilius curabilis in cruribus, ac pedibus, difficilis in ſenibus. Superveniente febre curatur non rarò & per ipſam ſolvitur, ſicut etiam per Diarrhœam: cum reſoluti lateris oculus imminuitur, exigua eſt ſpes ſalutis. Hyeme difficile curatur, vere, & æſtate facilius.

Quoniam in paralyſi operationes animi aut nihil, aut vix læduntur; igitur

igitur causa producens hujusmodi morbum cerebrum aut nihil, aut vix afficit: tollitur autem sensus, aut motus aut uterque; igitur afficientur alterutrum, vel utriusque instrumenta, quæ aut extra cranium sita sunt, aut intra, sed infra cerebellum, nempe spinalis medullæ caudex. Quoniam insuper in paralyfi cum privatione motus ossa partis affectæ nulla vi à quocunque volente quaquaversum ad articulationes aguntur; igitur nec ligamenta ossium rigida, sicca, vel quacunque de causa inflexilia sunt, nec muscoli contracti, sicci, vel quacunque de causa inflexiles, quare in paralyfi sine motu muscoli sunt absque contractione. Paralyfis igitur sine motu produci poterit omnibus iis de causis, quibus tollitur musculorum contractio, excepta tam magna villorum siccitate, ut iidem facti supponi possint inflexiles; tunc enim propter inflexilitatem constituerent partem veluti rigidam, & ossa ejus dimoveri ad articulationes non possent absque vi maxima, tanta nempe, quæ sufficeret flexioni villorum dirigentium. Itaque quoniam ad contractionem musculorum requiritur influxus sanguinis, & liquidi per nervos, quæ intra sinus villorum subito rarefiant cum impetu, vel se subito in bullas innumeras quaquaversum effundant, & tam arcta, ac tensa villorum textura, ut trudi extrorsum possit ab impetu rareficientium liquidorum, non autem cedat ut mollia, & diffluentia, aut permittat exitum iisdem liquidis absque eo, quod ab ipsis urgeatur; igitur sive villi sint ita molles, & flaccidi, ut cum intra sinus eorum rarefiant liquida, distrahantur absque trusione extrorsum, sive tam rari, ut per eorum interstitia, liquida dum rarefiant, evaporent, absque eo, quod villi concipiant impetum ad exteriora, sive quod neutrum liquidorum, aut alterutrum influere possit in sinus exterioris, aut interioris compressos, infartos, obstructos, aut compressos ad emissaria, sive quod licet utraque influant, sint tamen à natura sua tam aliena, ut rarefieri, vel subito effundi cum impetu quaquaversum non possint, sive denique quod ad usque emissaria intra villos fluere non permittantur, tolletur semper motus, seu contractio musculorum, & ejusmodi motus privatio erit semper conjuncta cum facili ossium dimotione ad articulationem partis affectæ. Quicquid igitur aliquot, aut plura ex his potest producere, poterit, imò debet esse causa paralyfis sine motu. Primò igitur si muscoli nimis humescant, ita ut ipsorum villi quodammodò macerentur, quales telæ ex villis lanæ, aut lini, aut serici diù detentæ intra aquas, vel paginæ benè madidæ distrahi poterunt absque eo, quod eorum longitudo fiat minor, imò verò facile fiet major partibus ab invicem quasi libere discedentibus, & se à naturali contactu removentibus, seu fiet motus motui contractionis contrarius, cum in contractione partes per longitudinem villi dispositæ ita se habeant, ut totus villus fiat brevior, hoc est, partium motus, quæ moveri deberent à

Causa paralyfis non afficit cerebrum.

Paralyfis sine motu à quibuscunque contractione musculorum prohibentibus excepta siccitate nimia villos ad inflexilitatem redigente.

Ab humiditate, caque

musculis ita affectis, etiamsi spiritus in ipsos naturaliter influant cum omnibus reliquis ad contractionem necessariis, non succedent prohibito per nimiam laxitatem mutuo accessu terminorum per longitudinem, qui necessarius est ad contractionem. Eadem humiditas faciet, ut spiritus cum rarefcunt, facile ac tantum non subito expirare possint absque eo, quod vix quicquam urgeant villorum solidas partes; cum enim illi molliores supponantur, laxioris etiam erunt compaginis, & ipsorum interstitia cedent quaquaversum, & locum facient quibuscunque subeuntibus, quæ subito penetrabunt, & expirabunt nihil trudendo villum extrorsum, unde duplici de nomine contractio ab humiditate prohibebitur. Hujusmodi autem humiditas, vel provenit ab humorum omnium massa, temperamento, per morbum, aut victus rationem, aut regionem, aut anni tempus humida, vel per absorptionem partium durum, & vividum, & cohærens in villis conservantium, ut fit in nimia Venere, qua partes omnes flaccescunt, & collabuntur, & si quæ his similia ab humoribus, & toto corpore petenda: vel hæc humiditas est per occasionem aliquam externam, aut internam uni alteri, aut pluribus musculis congesta, & ad eos stagnans, & fixa, unde iidem, aut unus, aut alter ille humescens, & mollescens contractioni concipiendæ fit ineptus. Quod si humiditas sit cum frigiditate conjuncta, tum contractio multo validius prohibenda erit; humiditas enim faciet, ne villi contractionem possint concipere, & ut spiritus faciliè expirent: frigiditas vero, si qui non expirarent, cohibebit, & faciet, ut minori cum impetu rarefcant, vel non excidant è canalibus suis gelando, & densando, & vel comprimendo, vel obstruendo: sic author est Galenus, & post eum alii plures, inventos, qui tali paralyti correpti sint propter circumfusum corpori frigidum aerem, ventum borealem, contrectationem nivis, vel glaciæ, moram in aqua frigida, sessionem supra lapidem frigidum, quorum illa, quæ cum humiditate conjuncta sunt, villos solummodo afficiunt; quæ verò cum frigore liquida. Et idem asserit rursus paralyti correptum quendam, qui hyeme, tempore frigido, & pluvio pallium malidum diutius obvolutum collo detinuerat, quod equidem factum est, non quia villi musculorum manus quicquam ab humido, & frigore pallii paterentur, sed quia spiritus ex colli vertebra per nervos fluentes ad usque manum partim gelu constricti, partim cohibiti à nervo introrsum acto per intrusum humidum ad summam manum pervenire non poterant. Erit igitur ab humiditate sola, vel conjuncta cum frigore quædam obstructionis species producens paralytici, sive statim ad emissaria canalium, sive per eorum longitudinem, quoties trudendo introrsum canales occludit cavitatem ex toto, aut parte, vel congelando humores prohibet ipsorum influxum: & ad primam revocari

Externa, vel interna.

Frigiditas cum, vel sine humiditate.

1. de loc. Aff. 6.

4. de loc. Aff. 4.

Ab obstructione per pressionem externam, vel congelationem intra &c.

can potempred
ne fluant, no exri
rarefcunt prohibe
ner, contulron
mores coagul
diot, humi
atque ita deri
emissarii ejus
originem.
prope princip
vel per univ
por, vel hæc o
aliqua ex his ca
vos, musculos
in corporis ne
supra numer
pollis nullo ne
ad collas, & cor
ge paralyticos cau
nus motu, quam
unoquoque paral
brisa aut contra
temporis, ut e
respondentes
sane arguit ne
tum, & huius
est in capite, v
vi paralyticos sa
fuit naturali q
iamsi cor vali
videri debet
tionem illa
coll autem ex
est, angustiore
amplitudinem,
hibebitur, orient
da est paralytis
sic cum mentis a
mia cerebri pro

cari poterunt pressiones omnes extrinsecæ nervis, ita ut spiritus impediant, ne fluant, vel extrinsecæ musculis, ita ut liquida excidere intra sinus, vel aptè rarefcere prohibeant: hujusmodi sunt casus ex alto, ictus, luxationes, vulnera, contusiones, præcisiones nervorum, tumores proximi, lapides, humores coagulati &c. ad congelationem verò poterit revocari humor frigidior, humidior, crassior, qui per arterias, aut nervos fluat præter naturam, atque ita derivationem spirituum impediatur, sive ille humor proximus sit emissariis ejusmodi vasorum, sive intra eadem contineatur prope nervorum originem. Et siquidem hujusmodi pressio, & causa prohibens fluxum sit prope principium spinalis medullæ, vel per totam ipsam, aut nervos omnes, vel per universum arteriarum numerum, vel per omnes musculos infra caput, vel hæc omnia, aut eorum aliqua simul contingant, fiet paraplegia: si aliqua ex his causis, vel omnes, vel aliquot vigeant ad aliquos solum nervos, musculos, aut arterias, fiet paralytis particularis: si denique ad dimidii corporis nervos, musculos, aut arterias, hemiplegia. Reliqua, quæ supra numeravimus in censu causarum paralytis producentium, ex his expositis nullo negotio patent. Quia verò nervi præcipui, & plurimi, qui ad costas, & cor feruntur, intra cranium ducunt originem, ubi minimè viget paralyseos causa, hinc respirationis, & cordis motus non aboliti, & minus mutati, quàm reliqui motus in paralytico: imò motus cordis non in unoquoque paralytico idem, sed aliis languidè, aliis parum, rariùs, crebriùs aliis contrahitur, aliis quiescit à contractionibus per aliquod spatium temporis, ut ex pulsu patet, qui differentias exhibet in diversis paralyticis respondentibus singulis hisce motibus cordis, ut superiùs annotatum est: quod sanè arguit non sublatum, & impeditum penitus motum cordis, sed vitium, & læsum, prout vis premens, vel aliarum causarum quælibet major est in capite, vel reliquis nervis à spinali medulla venientibus, vel prout ex vi paralyseos sanguis per venas non refluit, vel in arterias coronarias non influit naturali quantitate, qualitate, & tempore; ita enim fieri poterit, ut etiam si cor validè, & alterne juxta naturæ ordinem contrahatur, pulsus tamen videri debet intermittens, vel parvus pauco sanguine, vel nullo per contractionem illam excluso. Quia verò humida per calorem siccantur, canali- culi autem ex membrana, cum siccantur per latitudinem contrahuntur, hoc est, angustiores fiunt; nervi igitur nimio calore siccati contrahentur per amplitudinem, & suam cavitatem ocludent, unde spirituum influxus prohibebitur, orieturque paralytis à calore, vel siccitate: ex hoc capite deducenda est paralytis à crapula, ebrietate, vino, quanquam hæc cum conjuncta sit cum mentis aberratione, vel somno, fortè sæpius provenit à pressione nimia cerebri producta à nimia extensione arteriarum, & hæc à nimio fervore

Paraplegia, hemiplegia, & paralytis particularis.

Respiratio, & motus cordis minus mutati, nec aboliti.

Pulsus rarus, creber, intermittens, &c.

A calore, & siccitate.

Vide omnia
precedentia.

Atrophia.

Resoluta pars in
oppositam tra-
hitur.

Frigiditas resolu-
tæ partis cum ca-
liditate oppositæ.

sanguinis per vinum, crapulam, & ebrietatem. Quid simile producet Elephantiasis, cum etenim ab humore terreo proveniat, siccabit illa, sed insuper quicumque laborat ejusmodi morbo, producet crassos spiritus, qui proinde per nervos ob siccitatem maximè constrictos difficilius fluere poterunt. Narcotica vel ad hæc, vel ad humida pertinent, similiterque ad hæc tempestas calida, & sicca, ætas juvenilis, temperamentum, victus ratio, nimius labor, & quæcunque ad calidum, & siccum accedunt. Huc etiam Scorbutus facit, qui opereturne ut calidus, an ut frigidus, siccus, aut humidus, difficile dictu est, cum tot in ejusmodi morbo producantur, ut videantur indicare potius solutionem quandam, & motus incertissimos humorum omnium, quàm alicujus determinati vim. Peripnevmonia, vel Colica cum præcedunt Paralyfi, transfunduntur humores ejusmodi morborum in arterias, vel nervos, vel musculos, & aliquo ex modis expositis, vel per qualitates, vel per pressiones &c. paralyfim excitant. Quia verò partes si-ve æquo molliores, si-ve æquo duriores, nempe æquo magis sicca, vel humidæ ali aptè non possunt, etiamsi ad ipsas apta alimenti materies derive- tur; igitur positis solum musculis in alterutro, vel aliquo eorum sta- tuum aptè non alentur, unde continuè extenuabuntur, vel saltem ali- mentum non apponent sufficiens, ac demum omninò nihil apponent, & in atrophia venient, ac tabem. Insuper quoniam unaquæque pars validè compressa, per quamlibet expositarum rationum id fiat, pro- hibet derivationem alimenti ad locum ipsum compressum, nempe pro- hibet actum se ipsam alendi; igitur compressio faciet, ut in atrophi- am veniat pars paralytica, quæ cum secum necessariò tabem ducat, musculos, nervos, aut arterias compressas in atrophia, & tabem per- ducet post aliquod temporis spatium, & si sub initium paralyseos ali- qua earum partium nimia humiditate, pressione &c. afficeretur, etiam sub initium paralyseos atrophia contingeret; pletamque tamen fieri potest, ut sub initium adhuc aliquid alimenti facilius apponi possit, succedente au- tem tempore omnino nihil apponatur, ac tum perfecta atrophia, atque tabes. Quoniam verò partes musculis contranitentibus instruuntur, qui sunt in contractione perpetua, vel nisu perpetuo in eandem; igitur ipsorum alterutro non nitente alter appensam sibi partem ad se trahet, sed in paralyfi cum alter solum musculorum contranitentium resolvitur, hic idem cessat à nisu; igitur incolumis alter contranitens os, cui inhæret, trahet ad partem musculo resoluta oppositam. Quoniam verò non perducto sanguine ad partes illæ frigesunt; non perducetur igitur ad partem resolutam, cum il- la friget, vel si perducitur, aderit quid coagulans, & calorem implicans, ita ut sensus ejus excitari non possit: utrumque malum, & via facilis ad atro-
phiam,

phiam, ut patet, tum ratione frigiditatis, tum ratione sanguinis, qui vel non perducitur, vel coagulatur: caliditas oppositæ partis vel naturalis à naturali habitudine sanguinis, vel minor, & potest esse fallacia ratione alterius partis mox attractæ, & frigidæ, vel major, & provenire poterit à derivatione sanguinis universi obstructis arteriis alterius partis, quæ obstructio contingat oportet non solum aliis de causis superius expositis, sed vel per solam illam coagulationem, à qua pendere posse frigus resolutæ partis ostendimus. Jam verò exponamus oportet, qua ratione fieri possit, ut cum his nervorum affectionibus jungatur aliquando sensus in paralyticis, aliquando verò tollatur sensus, & non motus, aliquando demum uterque cesset, factum sanè omni admiratione, atque inquisitione dignissimum. Itaque primò quoniam ad musculorum motus requiritur ipsum corpus musculi, influxus sanguinis naturaliter se habentis, & liquidum nervorum pariter naturaliter se habens, ad sensum verò excitandum opus est solo liquido nervorum cum nervis naturaliter se habentibus; si igitur vel musculi naturaliter se non habeant, vel non sanguis, benè autem se habeat liquidum nervorum cum nervis, dabitur sensus sine motu (hic omittimus non naturalem habitudinem articulationum, qua impediatur motus; id enim non est paralyticum, & à Medico ex aliis signis dignoscendum est). Secundò impediatur derivatio liquidi per nervos in sinus musculorum per aliquid quodcumque; obstruens emissaria eorundem nervorum bene se habentibus cæteroquin musculis, sanguine, & nervis; igitur universa longitudo, & cavitas nervorum erit suo referta liquido, adeoque sensus excitari poterit, non tamen motus prohibito spirituum influxu intra musculos, adeoque dabitur paralyticus cum sensu sine motu. Contra verò sit liquidum nervorum crassius, viscidius, humidum nempe cum hisce aliis conditionibus non naturalibus; partes igitur ipsius validè cohærebunt, nec dimoveri ab invicem facile, atque in varios motus intra nervos agi poterunt: hi autem motus necessarii sunt ad producendas undas, cum in earum singulis debeant ejus liquidi partes se jungi, & obliquè trudi per latera; igitur ejusmodi liquidum sensum impedit: idem autem liquidum potest per canalem fluere, & hic fluxus ad motum sufficit, & intra illud viscidum contineri possunt spiritus impetum facientes; in hac igitur liquidi nervorum constitutione excitari poterit paralyticus cum motu absque sensu. Ulteriùs quoniam ad excitationem undarum requiritur certa nervorum tensio: iis igitur quomodocumque lassatis sive per humiditatem, sive qualibet ratione possibili prohibebitur ipsorum motus per undas, à quibus sensus provenit: potest autem interim per eos excurrere liquidum; igitur tum paralyticus cum motu sine sensu, ut in somno. Tertius modus erit ex his utrisque compositus, cum liquidum nervorum est viscidum,

Modò sensus, modo motus, modo uterque sublatus.

scidum, & ipsi nervi sunt flaccidi. Quartò nervus ita compressus supponatur, ut universa ferè ipsius cavitas sit occlusa membranìs oppositis fere ad contactum perductis; supererit igitur exigua rima, vel foramen, per quod liquidum nervorum continuè à partibus cerebri pressum poterit derivari infra locum compressum ad partes musculorum, seu eorum contractionem producere: sed quia undæ circa locum compressionis perductæ, nervis se introrsum restituentibus, incidunt in partem membranarum ferè ad contactum perductarum, easque extrorsum trudent, fieri potest, ut per eam extrorsum trusionem reliquum earundem partes capitis respiciens magis ad contactum veniat, adeoque foramen, vel rimam magis occludat, & refluxum liquidi impediat: cum verò nervi restituantur extrorsum, eadem illæ pedes ad contactum ferè perductæ liquidum non ad partes capitis trudent, sed ad partes oppositas, ut patet: quare motus undarum non producitur ultra locum compressionis versus partes capitis, sed fluit, refluitque per reliquum nervi ad usque musculos, seu, quod idem est, prohibetur sensus, datur tamen motus. Hujus generis paralytis exemplo mirabili confirmatur apud Galenum: *Sanè, inquit, Pausanias Syrus Sophista, cum Romam aliquando venisset, secundum duos minores sinistrae manus digitos, atque medii partem dimidiam sensum in primis quidem difficilem habebat, postea malè curantibus Medicis sensum omninò amisit. Quibus equidem cognitis omnia, quæ præcesserant, investigavi, atque ipsum, cum per viam duceretur, vehiculo excidisse, atque dorsi initio lesum, mox partem lesam brevi quidem curatam, sed auctum in digitis sensus vitium audivi; igitur remedia, quæ illi digitis adaptaverant, læsæ parti adhibere jussi, atque sic vir ille celeriter sanitati restitutus est.* Hactenus Galenus, ex quo patet quod exposuimus. Quintò & illud bene perpendendum, in paralyti cum motu, & sine sensu, num sensus privatio sit solum in integumentis communibus, an etiam in musculis, & contentis; in primo etenim casu nihil esset rari, cum possint esse diversi nervi, & diversæ originis, qui ad integumenta, & qui ad contenta feruntur; num verò privatio sensus sit solum extrinseca, an etiam profundior, facillè intelligitur sciscitando ægrum, num calorem intimè sentiat, compressionibus profundioribus, talitris vehementioribus &c. Ex his autem omnibus patet, cur paralytim præcedere possit, & soleat modò stupor, modò torpor, modo tremor; tremor enim in re præsentis provenit ab incipiente læsione naturalis fluxus liquidorum per arterias, & nervos, ita ut excidere non possit in sinus musculorum naturali frequentia, nec eodem tempore, aut apta quantitate in utrumque oppositorum, vel à laxatione villorum, unde cumulanda copia major ad hoc, ut in contractionem aptam venire possint &c. torpor autem cum sit obtru-

3. de loc. aff. 10.

Torpor, stupor,
tremor.

obstru-
dem aliam
vel ablu-
tamen non ipsi
cerebri, ne
affici, forte
habeat, ut qu
tiones esse
conducant, q
satur in parte
lumis contrah
opposito musc
diti possit mor
venis, cum pa
nus, contenti
que partes cu
restriculis
sint, atque mor
que partes eam
occurant, quod
giem, & qua ex
prohibent. In
latere erumpen
ita nimis dicit
talem fluxum
ex læsione op
Profecio est co
potius, quam a
la ad latus ide
alterum tamen
sphacelo con
obrua; qu
que affecto c
cerebri, vel sp
motibus convu
inter succedent
cussione corpo
teriarum, v
sphacelum red

obtusio quædam sensus, & motus difficultas, patet & hæc arguere earundem alterationum initia, ac demum cum stupor sit fere perfecta suppressio, vel ablatio sensus, & motus, erit hic idem proximus ad paralysem gradus, imò tantum non ipsa paralyfis. Denique si vera sunt quæ circumferuntur, altera cerebri, vel spinalis medullæ parte laborante latus oppositum paralyfi affici, forte id contingit ex implicatione nervorum, dummodo hæc ita se habeat, ut qui nervi à glandulis dextri lateris oriuntur, post mille implicationes exeant liberi per sinistrum latus, & è converso. At si nervi omnes confluunt, qui istud fieri poterit? An subest aliquid fallaciæ, cum res versatur in parte musculis contranitentibus instructa, eo quod musculus incolmis contrahitur, & secum, ut superius expositum est, ducit partem cum opposito musculo paralytico, unde rem minus accurate perpendentibus videri possit morbus in musculo retrahente, non in opposito relaxato? An verius, cum paralyfis hujusmodi excitatur per compressionem, ictum, vulnus, contusionem, sit succussio cerebri, vel spinalis medullæ, quæ utraq; partes cum in se ipsas cedere possint aliquantum, atque in cavitatem ventriculorum, vel sinuum turbiniformium, fit, ut impetum servare possint, atque moveri absque divulsione, & compressione nervorum quousque partes earum versus oppositum latus tendentium eidem lateri demum occurrant, quod cum sit durum, nervos ex ea parte provenientes, & ad originem, & qua ex osibus erumpunt, premunt validè, & spirituum influxum prohibent? An facilius per eam ipsam vim succussionis nervi ab opposito latere erumpentes nimium impetum ad has ipsas partes concipiunt, atque ita nimis distrahuntur per longitudinem adeoque constringuntur, & naturalem fluxum spiritibus negant? An denique hæc paralyfis alterius lateris ex læsione oppositi perpetua non est, sed aliquando solo casu ita contingit? Profectò ex confluxu nervorum omnium nulla est necessitas, cur alterum potius, quam alterum latus corporis lædatur læso cerebro, vel spinali medulla ad latus idem, vel oppositum, atque insuper in viro amplissimo alterum tantum latus resolutum fuit, cum tamen cerebrum utrinque esset sphacelo corruptum, & universa ipsius, & spinalis medullæ moles sanguine obruta; quemadmodum igitur datur paralyfis alterius solum lateris utrinque affecto cerebro, cur non detur paralyfis utriuslibet lateris utrovis latere cerebri, vel spinalis medullæ laborante? Par est ratio de convulsione, & motibus convulsivis. Sed hæc satis. Ex his autem patet faciliè quicquid inter succedentia recensuimus, & primo quoniam in concussione, & succussione corporis possunt partes nervorum, cerebri, spinalis medullæ, arteriarum, villorum divelli, vel nimia compressione dissolvi, & velut in sphacelum redigi, divulsiones autem, & sphacelismi vel curari non possunt.

Altera cerebri, vel spinalis medullæ parte affecta oppositum latus laborat.

A concussu vel succussu corporis lethalis.

Cum mictu sine sensu, & voluntate lethalis, sed diuturnior.

Cum atrophiam, vel frigore lethalis, eoque magis, si pars opposita valde caleat.

Ex scyrtho incurabilis.

In gula periculosa.

Ex apoplexia difficilis.

Minus periculosa, si solus sensus, aut solus motus sublatus.

sunt, vel callum obducunt & hic canales occludit; paralyfis igitur à concussione & succussione corporis erit irreparabilis, & lethalis. Lethalis etiam cum mictu sine sensu, & voluntate; argumento enim erit musculus resolutum esse quacunque de causa, & nervos absque spiritibus, & communione cum cerebro, unde atrophiam, & sphacelus, qui sensim communicabitur toti corpori, & humoribus, unde mors: quia tamen affectio primò sita est in vesica, parte usus minus communicantis cum reliquis, cui insuper satisfacit per effluxum urinæ, diuturnus erit morbus, prout longius brevius temporis spatium in hoc, aut illo paralytico requiritur ad hoc, ut in atrophiam, & sphacelum ejus partis veniat, quod à vehementia paralyseos, temperamento, victus ratione &c. petendum erit. Ratione igitur sphaceli atrophiam succedentis paralyfis omnis cum atrophiam lethalis plus minus, citius, serius pro diversitate partis affectæ, similiterque cum frigore periculosa; erit enim frigus perseverans, & contumax proximus ad atrophiam gradus, unde sphacelus, & per ejus communicationem in humores, & partes solidas mors. Quod si cum frigore partis affectæ conjunctus sit calor intensior oppositæ, tunc arguet, & superius, copiosam, & quasi totius sanguinis derivationem in latus oppositum, seu paralyfim illam esse conjunctam cum insuperabili obstructione arteriarum partis affectæ, unde & ratione frigoris, & ratione defectus sanguinis pars eadem affecta facilè, ac brevi in atrophiam veniet, & in sphacelum, ac mortem. Quod si à scyrtho proveniat vasa vel musculos comprimente, erit illa incurabilis, nisi curetur scyrthus, hujusmodi autem tumores, præcipuè cum confirmati sunt, cum remedia sint incapaces, erit paralyfis à scyrtho irreparabilis. Quæ paralyfis in gula contingit, etiam brevi temporis spatio poterit ad mortem perducere; resolutis enim ejus musculis deglutitio prohibebitur, seu non suppeditabitur alimenti materies, unde tamdiu perdurare poterit æger, quamdiu vivere sine alimento. Quæ verò ex apoplexia oritur, cum paralyfis tum nihil aliud sit, quam apoplexia imperfecta, fieri poterit, ut æger, prout vires ejus validæ sunt, atas &c. causam paralyfis superet; quia tamen illud residuum apoplexiæ, quod illam paralyfim parit, est contumacissimum, & vires ægri jam fractæ, non nisi difficilè, & raro continget, ut paralytici ex apoplexia evadant, imò è converso facilius tales paralytici rursus in apoplexiam recident coacervata rursus, nec per debilitatem villorum superata materia peccante. Quæ verò cum privatione solius motus, aut solius sensus conjuncta est, curatu faciliior, quam cum privatione utriusque; minores enim numero partes affectæ, & fortè pro locorum diversitate, in quibus morbi causa detinetur minoris momenti, quam cum uterque sublatus est. Quæ à præcisione nervorum irreparabilis, cum non

coa-

coalescant, vel
utroque caliditate
rò cum calore con
indiat, & forte
augere, unde
re succedit ca
mor; quæ
structionis &
verò in crutib
lidi, validi ne
moros perital
poribus partes
i succitate, erit
pares illas nat
dem insignem
virtutis in sens
lysis per humor
aut diarrhoeam a
borioloretur. Qu
etiam morus villor
cervico, illa co
terit. Postremo
minutio enim
cludi indicat,
unde morbi
igitur paraly
miditate, succ
vos infra cereb
nes omnes ex
ut patet.

Seu ut Ce
contrahi
nervis
diorem
fine vuln

coalescant, vel non nisi per callum, quo nervi occluduntur, adeoque in utroque casu sublata irreparabiliter derivatio spirituum ad partes. Quæ verò cum calore conjuncta est, minus exitialis; non obstructas enim arterias indicat, & fortè aliquid intra musculos rarefcere, & evaporando calorem augere, unde nec nervi penitus occlusi, adeoque in qua paralyfi cum frigore succedit calor, simili de necessitate bonum: bonum etiam succedens tremor; quemadmodum enim, ut exposuimus, præcedens tremor arguit obstructionis &c. initium, ita idem succedens arguit illius finem. Quoniam verò in cruribus, ac pedibus musculi insignes, & motus assueti, nempe validi, validi nervorum trunci, insignes arteriæ, nempe vis contractionis, & motus peristaltici vehementes; igitur auferendis, & expellendis noxiis corporibus partes illæ aptiores reliquis corporis partibus: quod si paralyfis sit à siccitate, erit etiam sublata facilior propter copiosum humidum, quod ad partes illas naturaliter derivatur copiosius, quam ad reliquas propter earundem insignem molem, & locum imum, quem occupant. Defectu autem ejus virtutis in senibus erit paralyfis in iisdem vix curabilis. Quæ autem paralyfis per humores copiosos producit humectantes &c. si iidem per febrem, aut diarrhœam absumentur, & extra corpus mittantur, paralyfis per eos morbos solvetur. Quia verò æstate motus spirituum vegetior, atque per eos etiam motus villorum, hyeme contra, atque hac tempestate frigidorum coærvatio, illa consumptio, facilius æstate, quam hyeme paralyfis solvi poterit. Postremò cum resoluti lateris oculus diminuitur, mors imminet; imminutio enim illa etiam oculi aut arterias, aut nervos, aut utraque vasa occludi indicat, unde atrophia instat, vel jam corripuit, & oculus absumitur, unde morbi vis per totum corpus diffunditur, & totum contabescit. Est igitur paralyfis privatio sensus, aut motus, aut utriusque proveniens ab humiditate, siccitate, frigore, calore, compressione &c. afficientibus nervos infra cerebrum, vel levissimè etiam cerebrum, ex qua oriuntur affectiones omnes expositæ, dividiq; potest in idiopathicam, & sympatheticam, ut patet.

Incurabilis ex nervorum præcisione.

Tremor superveniens bonum, sicut calor superveniens, vel nunquam eo caruisse,

Incuribus, ac pedibus curatu facilior.

Difficilis in senibus.

Per febrem, vel diarrhœam solvitur.

Æstate, quam hyeme facilius.

Imminutio oculi in resolutio lateris proximam mortem indicat.

Quid sit paralyfis.

CONVULSIO,

Seu ut Celfo distensio, *σπασμός* Græcis; *σπᾶν* enim contrahi est (*σπᾶσμα* autem est solutio unitatis in partibus nervosis, vel villis musculorum sine vulnere, ut per validiorem contractionem: *ρήγμα* autem est eadem divulsio sine vulnere, sed in carne,) & motus convulsivi.